

et mod dem fjendtligt Skridt. Det nytter ikke at nægte, at denne Samsundsclasse tidligere har stillet sig fjendtlig imod vor nuværende Forfatning, imod vort constitutionelle Liv, og en saadan Lov, som vilde gribe tvingende ind i deres private Forhold, maatte naturligvis i høieste Grad virke til at holde dem borte fra politisk Virksomhed og at gjøre dem endnu mere fjendtlig stemte imod vort forfatningsmæssige Liv. Paa den anden Side vilde en Frivillighedens Lov fra de tidligere Ministerier ikke have kunnet faae nogen Virkning, idet jeg troer, at den blotte Omstændighed, at en saadan Lov var udgaaet fra dem, vilde have været nok til at berøve den al praktisk Virkning. Ganske anderledes er det Ministerium stillet, som nu staaer i Spidsen for Statsstyrelsen. Dette Ministerium stiller sig fra sine Forgængere deri, at det modtager sin Character fra de Adelsmænd, som sidde i Ministeriet, og som i deres Færd overfor Rigsdagen, saavelsom ved deres politiske Færd i det Hele taget, have erkjendt, at de føle Betydningen af det Ord, at Adels forpligter. Denne Sætning troer jeg kan anvendes paa det nuværende Ministerium paa den Maade, at det, der, som sagt, faaer sin Character fra Adelsmænd, maa have en særlig Forpligtelse til at gennemføre netop denne Reform, som kun kan gennemføres paa en ret gavnlig og velsignelsesrig Maade, naar det stæer gennem Adelsmænd og ved Adelsmænds Medvirkning. Jeg troer, at allerede denne Omstændighed maatte være Opfordring nok; men jeg skal dog tilføie, at Adelsens egen Interesse paakalder Løsningen af det fideicommissariske Vaand. Man vil maaffee sige, at det ikke er tilladeligt saaledes at omtale en enkelt Stands specielle Interesser, men at det gjælder Almeenvellens Interesse. Jeg troer dog, at naar det træffer sig saa heldigt, at det, som er til Fremme for Almeenvellet, tillige i høieste Grad fremmer en speciel Samsundsclasses Interesser, vil det ikke findes upassende at paavise dette. Det er dog en given Sag, at dersom det allerede er sørgeligt for danske Mænd i det Hele taget, at see de tydske Indvandring, som fremmes og fremkaldes ved den nuværende Arvegangsmaade i Crectionspatenterne, maa det være endnu mere sørgeligt for de Mænd, der

ere i Besiddelse af disse Godser. Dersom det allerede er en harmelig Følelse for danske Mænd, at de største og bedste Eiendomme skulle gaae over fra Indfødte til preussiske Besiddere — thi nu ville Dydsterne i Almindelighed være Preussere — hvorledes maa Sagen da ikke stille sig for den, som selv besidder et Gods, der, naar man fulgte Naturens Orden, vilde tilfalde hans egne Døttre, hans Døttres Børn, hans Søstre eller hans Søstres Børn, men som nu istedet derfor efter Crectionspatentet skal gaae over til en preussisk Adelsmand, han aldrig har seet, og til hvem han ikke har staaet i noget som helst Forhold. Dette er en Betragtning, der maa medføre, at den danske Adels, saasandt den føler sig som dansk, og saasandt den har den almindelige Følelse, Enhver nærer for sine Nærmeste, maa ønske en Forandring i den Arvegangsmaade, der nu findes i Crectionspatenterne. Derhos kan der ikke være mindste Tvivl om, at de adelige Familiens Glands vilde kunne opretholdes lige saa fuldt under Frihedens Herredømme som under den nuværende Lov, navnlig hvis man istedetfor den nuværende bundne Arvegangsorden efter Crectionspatenterne vilde indrømme Besidderen en friere Testationsret over Godset, som tillader ham at lade det udeelt gaae i Arv til den Søn, han vil begunstige. Herved vilde det kunne opnaaes, som attraaes, ligesom jeg er overbevist om, at en saadan Ordning ogsaa vilde være langt mere betryggende for Familiernes Glands end den nuværende, idet det derved vilde være muligt for en Besidder at forbigaae den ældste Søn og til Arving at udpege een af de yngre Sønner, som fremfor den ældste var stillet til at være Familiens Hoved. Dernæst vil der være stor Forffjel paa den Stilling, at have Lehnet saaledes som efter det foreliggende Lovudkast, nemlig som en Eiendom, der er behæftet til sin fulde Værdi, og at have det som et frit, gjældfrit Gods. Disse Omstændigheder forekomme mig tilstrækkelig at vise, at den Reform, hvorom her er Tale, naar den kun er fuldkommen gennemgribende, er ligesaa fuldt i Adelsens Interesse som i Almeenvellens; men dersom alle disse Betragtninger ikke skulde være tilstrækkelige, er der endnu den sidste Betragtning, at naar der